

Slovenski Gospodar.

List ljudstvu v poduk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 2 gld. 50 kr., za pol leta 1 gld. 80 kr., za četrt leta 65 kr. — Naročina se pošilja upravnosti v tiskarni sv. Cirila, koroške ulice hšt. 5. — Določniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezni listi dobé se v tiskarni in pri g. Novak-u na velikem trgu po 5 kr. Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo. Za oznalila se plačuje od navadne vrstice, če se natisne enkrat, po 8 kr., dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Vabilo k naročbi.

KZ mesecem marcem poteklo je naročnikom četrletnikom naročilo. Prosimo torej, naj se podvizejo nadaljnjo naročino doposlati, da se jin dopoljanje lista ne pretrga ali ustavi. List stane do 1. julija 65 kr., do 1. oktobra 1 fl. 30 kr. in do konca leta 1 gld. 90 kr. — Naročina, nova in zaostala, naj se nam pošle po poštnih nakaznicah.

Upravnštvo. —

Ljutomerskim obrtnikom.

Na dan 4. marca je bila razpisana volitev za ljutomersko okrajno bolniško blagajnico. Da bi se dalo pri tej volitvi tudi kaj za velikonemško stvar skovati, pač ni bilo misliti, ker izmed volilcev, rokodelcev in obrtnikov, ni čez 5 odstotkov nemške narodnosti; a osebe nemške stranke, ki sploh z obrtjo in blagajno nič opraviti nimajo, začele so brezznačajno agitacijo, da slovenski uradujoči blagajno in pičli zaslužek slov. pisarja Nemcem pridobijo. Računajoč, da je z rokodelci lahka, če je le kaj pijače in primerne besede, vneli so na skrivno sklicanih shodih iste tako, da so v prvi volilni skupini nemške kandidate volili. Nahujskani ljutomerski nemški in polunemški obrtniki so se v polnem številu vdeležili volitve, da bi Slovencem svoje gospodstvo tudi tukaj vsilili; ali volitev je bila preložena.

Gospodje nemške stranke, ki sedaj tako na krmilo blagajnice silijo in plačajočim udom tolki blagor obljubujejo, so že ob začetku blagajnice pri tej gospodovali; treba tedaj pogledati, kako so nas ta čas osrečevali. Sprva je bil blagajniškim zdravnikom nameščen naš domačin, g. dr. Farkaš, kateri je za vse vračenje v treh mesecih blagajni računil 9 fl. 50 kr. Potem se je priselil nemški strankar, g. dr. Wozelka, in c. kr. glavar baron Mac Nevin je blagajniške odbornike nagovarjal, da naj dr. Wozelka za blagajniškega zdravnika z mesičnim plačilom 15 fl. nastavijo, da mu obstanek omogočijo. Gospodje so to brez ugovora storili, ter za vračenje v drugih treh mesecih že 45 fl. plačali. Blagajnica pa, ki je v prvih treh mesecih 40 fl. prihranila in v hranilnico vložila, je bila v kratkem celo zadolžena in le darilo deželne hranilnice 100 fl. ji je zopet opomoglo.

Po končanem dveletnem gospodarstvu so ti gospodje komaj razun darila, 80 fl. 10 kr. prigospodarili. Potem je vodstvo okrajne bolniške blagajnice prišlo v roke slovenskih mož, in sedaj znaša blagajniški rezervni zaklad nad 400 fl. To kaže da so naši v enaki dobi, pri enakih dohodkih, blizu trikrat toliko prigospodarili, kakor prej nasprotniki.

Slovenski odborniki so hitro spredeli, da so ra-

čuni ljutomerske lekarne previsoki, ker je blagajno povprečno stal bolnik pri ljutomerskem zdravilu in zdravniku 3 fl. 99 kr., pri križevskem zdravniku in zdravilu pa 1 fl. 45 kr. Ta čudna neenakost je nehala, ko se je dr. Wozelki odpovedalo in je bil dr. Rakež blagajniškim zdravnikom nameščen. V preteklem letu je znašal pod dr. Rakežem račun ljutomerske lekarne za 164 bolnikov 78 fl. 82 kr., v letu 1890 pod dr. Wozelkom pa za 186 bolnikov 155 fl. 87 kr. Gospod lekarnar, umejemo, zakaj pustite vašemu pisaču rovati zoper tako varčni odbor — nemškega zdravnika zopet hoče!

O blagajniškem načelniku nemčurčki pravijo, da je predrag, a plačo so mu prej sami odmerili. Plača pa je, kakor se iz statističnega poročila zveze blagajnic v Gradcu lahko vsak prepriča, med vsemi najnižja; blagajnica pa med najprvimi. Kaj tedaj hočejo? Vemo, vse nemško in samo nemško — tlačiti nas hočejo. Ali to se gospodom ne bode posrečilo, če sedaj vsi slovenski obrtniki na volisče pridejo. Da pa tudi nikdo doma ne ostane, to nam veleva narodna čast.

Ali so slovenski učitelji prenapetneži?

(Govoril poslanec dr. Jurtela v deželnem zboru v Gradcu.)

Visoka zbornica! Nas in naše stranke gotovo ne zadene kaka krvida, da se je razprava preveč zavlekla. Če se v gozd kriči, odgovarja jek, in ne vem kake žive bi morali imeti, ko bi hoteli vse to na-se vzeti, kar se je že tu govorilo o nas, o naši stranki in o naših učiteljih. Poslancu dr. Starklu se je zdelo potrebno, imenovati in predstaviti slovenske učitelje kratko malo kot šuntarje in prenapetneže.

Ako bi bil z naše strani kdo tak izraz rabil gledé nemških učiteljev, mislim, da bi bili vse drugače z njim ravnali in ga zavrnil. Vedeti in pomisliti morate, da imajo slovenski učitelji težavneje dolžnosti izpolnjevati, kakor nemški učitelji, da pa se jim gledé na plačilo nič boljše ne godi, kakor nemškim učiteljem. Če se slovenskemu učitelju s take strani pri vsaki priliki očita, da je prenapetnež in da se bavi z narodnostnim hujskanjem, tako mora izgubiti veselje in ljubezen do dela in do svojega poklica. Sicer pa mislim, da je nekdo drugi v tej zbornici poklican, braniti tako brez uzroka napadeno slovensko učiteljstvo, katero še menda ni preklicano.

Živeč vedno na deželi občeval sem doslej z učitelji prav mnogo in sicer zategadelj, ker sem bil svoj čas načelnik okrajnega zastopa na Ptaju in ker sem sedaj načelnik okrajnega zastopa v Šmarju pri Jelšah in član ondotnega okr. šolskega sveta. Vsaka teh skupščin ima pri imenovanju učiteljev precej upliva. Te